Julkaistu Suomen Eläinlääkärilehdessä 8/2011
Juristi vastaa -palstalla

Keikkatyötä tekevän kunnanlääkärin palkanmaksu

Kysymys:
Olen tehnyt satunnaista keikkatyötä kunnaneläinlääkärinä ja minulla on kysyttävää palkanmaksusta.

Onko viikonloppupäivystyksestä Lääkärisopimuksen mukaan saatava aina neljän päivän peruspalkka, vai onko laillista maksaa sijaiselle pelkkä päivystyskorvaus? Monissa työpaikoissa palkka on maksettu, mutta aina en ole huomannut ottaa asiaa esille etukäteen ja olen myöhemmin palkkakuitista havainnut, että en olekaan saanut peruspalkkaa.

Vastaus:
Liiton toimistolta kysytään ajoittain, pitääkö kuntasektorilla viikonlopun päivystystä hoitavan viransijaisen saada päivystyspäiviltä kunnan maksamaa peruspalkkaa, vai riittävätkö pelkät päivystyskorvaukset asiakkaiden maksamien palkkioiden lisäksi. Perusteeksi, ettei palkkaa tarvitsisi maksaa, on kunnissa viitattu Lääkäreiden virkaehtosopimukseen, jonka soveltamisohjeessa (liite 5, 1 §) mainitaan, että ulkopuolisten, yksinomaan eläinlääkäripäivystykseen osallistuvien eläinlääkärien palkkauksesta ei ole olemassa sopimusmääräyksiä. ”Usein heille maksetaan päivystyksen peruskorvaukset ja lisäksi heillä on oikeus taksan mukaisiin palkkioihin.”
Lääkärisopimuksessa ei varsinaisesti oteta kantaa sijaisten oikeuteen saada palkkaa. Sen sijaan koko kuntasektoria – ja siis myös kunnaneläinlääkäreitä – koskevassa Kunnallisessa yleisessä virka- ja työehtosopimuksessa on yleinen säännös palkkauksesta: kunnan palvelukseen otetulla viranhaltijalla ja työntekijällä on oikeus saada palkka siitä lukien, kun hän on aloittanut virantoimituksen tai tehtävien hoitamisen (KVTES, luku II, 1 §).
Vaikka Lääkärisopimuksessa ei ole erityisiä sopimusmääräyksiä ulkopuolisen päivystäjän palkkauksesta, löytyvät nämä määräykset KVTES:n puolelta. Myös yhdenvertaisen kohtelun vaatimus edellyttää, että sijaiselle maksetaan palkkaa samoista töistä, joista vakituisellekin maksettaisiin. Päivystyssijaisella on siis työ- ja virkaehtosopimuksen ja yhdenvertaisuuslain perusteella oikeus saada täyden viikonloppupäivystyksen ajalta neljän päivän peruspalkka ja päivystyskorvaus.
Monet kunnat ovat olleet samalla kannalla kuin Suomen Eläinlääkäriliitto. Tuomioistuimen vahvistamaa ratkaisua asiaan ei ole löydetty, koska kiistat on aina sovittu paikallisella tasolla ilman keskusneuvotteluja tai työtuomioistuinta. Suosittelen, että keskustellessasi sijaisuudesta nostat peruspalkan maksamisen esille etukäteen, kerrot työnantajalle ammattiliiton kannan ja esität, että sitä noudatetaan.

Maria Jokela
julkisen sektorin asiamies, OTM